

Motion till riksdagen 2012/13:Ju22

av Morgan Johansson m.fl. (S)
med anledning av prop. 2012/13:115

En ny kameraövervakningslag

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kameraövervakning på platser som allmänheten har tillträde till.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att anmälan ska ske även vid kameraövervakning av platser dit allmänheten inte har tillträde.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att underlätta kameraövervakning vid jakt och viltvård.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att underlätta kameraövervakning för att förebygga, utreda och bekämpa brott vid skogs- och lantbruk.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att samtycke bör ersättas med en partsmodell.

Motivering

Regeringen har presenterat en moderniserad lagstiftning gällande kameraövervakning. Det är bra att bestämmelserna samlas i en enda lag samt att reglerna blir mer överskådliga och lättillgängliga. Vi är positivt inställda till de möjligheter kameraövervakning kan ge. Kameraövervakning har visat sig skapa trygghet och minska antalet brott på platser med hög brottslighet. Bilder från kameraövervakning har även visat sig ha betydelse för att kunna lösa brott.

Vi har tidigare vid en rad tillfällen motionerat om att kameraövervakning ska kunna användas på brottsutsatta platser i högre utsträckning än i dag. Det handlar framför allt om platser dit allmänheten har tillträde. Många medborgare tycker att kameraövervakning skapar trygghet. Samtidigt måste vi se till

Fel! Okänt namn på

integritetsaspekterna. Kameraövervakning får inte ske på ett slentrianmässigt sätt.

De föreslagna reglerna angående kameraövervakning på platser som allmänheten har tillträde till är något förändrade. Genom att ta med ändamålen att utreda och avslöja brott menar regeringen att den rådande ordningen tydliggörs. Dessutom tydliggörs även att om särskild teknik används som främjar den enskildes personliga integritet så ska tillståndsgivaren ta särskild hänsyn till detta. Detta ska enligt regeringen kunna öka möjligheterna att meddela tillstånd i vissa situationer. Sammantalet innebär det här att en ökad kameraövervakning på allmän plats i stort sett är beroende av om integritetsvänlig teknik används samt hur länsstyrelsen väljer att göra sina bedömningar härvidlag. Praxis kommer att avgöra detta i förlängningen. Vi menar att det är osäkert om möjligheterna att använda kameraövervakning på allmän plats kommer att öka. Vi hade gärna sett en tydligare ambition från regeringens sida att ge bättre förutsättningar för kameraövervakning i detta fall.

När det gäller vissa specifika platser dit allmänheten har tillträde menar vi att kameraövervakning bör underlättas i högre utsträckning jämfört med den föreslagna regleringen. Det handlar om användandet av kameror vid övervakning av vilt och speciell jakt, företrädesvis på vildsvin eller mårddhund. Naturligtvis ska sådana kameror endast fånga ett begränsat område. Dessutom behöver kameraövervakning underlättas när det gäller skogs- och lantbruksverksamhet i högre utsträckning än vad regleringen ger möjlighet till. Maskiner, fordon och diesel ställs ofta kvar ute i skog och mark för att verksamheten ska kunna bedrivas på ett effektivt sätt. Det rör sig om mycket stöldbärligt material och stölder förekommer frekvent. Denna brottslighet bedrivs inte sällan i organiserad form. Kameraövervakning skulle här kunna både förebygga brott och underlätta att utreda och bekämpa brott. Regeringen bör återkomma med förslag som tillgodoser båda dessa situationer.

Om regeringen anser att det är av stor vikt att ta hänsyn till den enskildes personliga integritet vid kameraövervakning på platser dit allmänheten har tillträde, så tar man alltför lätt på den enskildes personliga integritet vid andra tillfällen. Det handlar om platser dit allmänheten inte har tillträde, exempelvis arbetsplatser. För denna typ av kamerabevakning krävs ingen anmälan. Kameraövervakning av platser som avses med den föreslagna lagstiftningen ökar i allt högre utsträckning. Någon samlad bild av den totala kameraövervakningen på sådana platser finns inte. Det gör det svårt att överblicka den totala användningen av övervakning i samhället och även kontrollera om en övervakning sker på rätt sätt. Vi menar att huvudregeln borde vara att en anmälan ska ske även vid kameraövervakning av platser dit allmänheten inte har tillträde. Undantag skulle kunna göras vid övervakningen av produktionsprocesser eller liknande där det är uppenbart att det handlar om teknisk övervakning. Detta ska ges regeringen till känna.

För att vidare kunna bedriva kameraövervakning av en plats dit allmänheten inte har tillträde krävs samtycke från den som ska övervakas som huvudregel. Viktiga remissinstanser har här påpekat att ett sådant samtycke framstår som en chimär i vissa fall. Bland annat arbetstagare kan i många fall stå i ett beroendeförhållande till sin arbetsgivare, och därför kan man ifrågasätta om

Fel! Okänt namn på

ett samtycke verkligen är frivilligt. LO har i sitt yttrande gett uttryck för att skyddsnivån för arbetstagare måste höjas. Vi delar den uppfattningen. Vi menar att regeringen bör återkomma med ett förslag som innebär en liknande modell som återfinns i 13 § 3 kameraövervakningslagen.

Stockholm den 9 april 2013

Morgan Johansson (S)

Kerstin Haglö (S)

Elin Lundgren (S)

Arhe Hamednaca (S)

Christer Adelsbo (S)

Annika Duån (S)

Mattias Jonsson (S)